

EVOLUȚIE PRIN INSTRUIRE: EVALUAREA IMPACTULUI FORMĂRII PROFESIONALE CONTINUE A PERSONALULUI BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU”¹

Nelly ȚURCAN, dr. hab., prof. univ.,
șef Campusul Competențelor

Rezumat: Studiul evidențiază importanța dezvoltării profesionale continue în creșterea eficienței și a competențelor personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Evaluarea constantă a activităților de formare este necesară pentru a menține calitatea serviciilor și a asigura adaptarea la nevoile utilizatorilor și la schimbările tehnologice. Modelul ADDIE (Analiză, Proiectare, Dezvoltare, Implementare, Evaluare) este utilizat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” pentru a structura și eficientiza programele de formare profesională.

Pentru evaluarea activității Centrului de Formare Continuă pentru Bibliotecari al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (Campusului Competențelor), a fost realizat un sondaj de opinie la care au participat 57 de bibliotecari și care au beneficiat de activități de instruire în anul 2023. Rezultatele cercetării arată că formarea continuă contribuie la îmbunătățirea competențelor profesionale, crearea unui mediu de lucru motivant și la adaptarea eficientă la schimbări. Campusul Competențelor al BM „B.P. Hasdeu” este apreciat pentru organizarea eficientă a formării profesionale și competența formatorilor, fiind considerat un factor important pentru succesul profesional al angajaților.

De asemenea, sondajul sugerează nevoia de diversificare a temelor abordate în programele de formare pentru a răspunde mai bine nevoilor specifice ale bibliotecarilor. Evaluarea continuă a impactului formării permite identificarea și corectarea lacunelor, consolidarea punctelor forte și adaptarea rapidă la noile cerințe. Acest proces demonstrează angajamentul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” față de excelență și inovare, menținând astfel un standard înalt de profesionalism și relevanță pentru comunitatea locală.

Cuvinte-cheie: evaluarea performanței, performanță profesională, dezvoltare profesională a bibliotecarilor, programe de dezvoltare profesională, Campusul Competențelor, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.

Abstract: The study emphasizes the importance of continuous professional development in enhancing the efficiency and competence of the

¹ Comunicare susținută în cadrul Conferinței „Dezvoltarea profesională continuă – un deceniu de învățare și creștere” dedicat celor 10 ani de la fondarea Centrului de Formare Profesională pentru Bibliotecari „Campusul Competențelor”, 26-28 martie 2024.

staff at the “B.P. Hasdeu” Municipal Library. On-going evaluation of training activities is necessary to uphold service quality and to guarantee alignment with user needs and technological advancements. The ADDIE model (Analyse, Design, Develop, Implement, and Evaluate) is used by the “B.P. Hasdeu” Municipal Library to structure and enhance training programs.

In order to evaluate the activity of the Continuous Training Centre for Librarians at the “B.P. Hasdeu” Municipal Library (Campus of Competences), a survey was conducted among 57 librarians who participated in training activities in 2023. The results of the survey show that continuous development contributes to improving professional competencies, creating a motivating work environment, and effectively adapting to changes. The Campus of Competences at the “B.P. Hasdeu” Municipal Library is appreciated for the efficient organisation of professional training and the competence of the trainers, and is considered an important factor for the professional success of the employees.

The survey also suggests the need to diversify the topics covered in the training programmes to better meet the specific needs of librarians. Continuous evaluation of the training’s impact allows for the identification and correction of gaps, reinforcement of strengths, and quick adaptation to new requirements. This process showcases the “B.P. Hasdeu” Municipal Library’s dedication to excellence and innovation, thereby upholding a high standard of professionalism and relevance to the local community.

Keywords: performance assessment, professional performance, professional development of librarians, professional development programmes, Campus of Competences, “B.P. Hasdeu” Municipal Library.

Introducere

Evoluția, fie că vorbim despre cea personală sau profesională, este un proces dinamic și continuu. Aceasta nu poate avea loc în lipsa formării de competențe, instruirii și dezvoltării profesionale. În contextul bibliotecilor, acest aspect devine și mai relevant, având în vedere rolul bibliotecilor în facilitarea accesului la informație și educație. Fără un personal bine pregătit și în continuă dezvoltare, bibliotecile riscă să rămână în urmă în fața schimbărilor rapide tehnologice și ale nevoilor utilizatorilor.

Totodată, evaluarea constantă a activităților de formare profesională continuă are o mare însemnătate pentru asigurarea calității și relevanței serviciilor oferite de bibliotecă pentru personalul de specialitate angajat. Prin intermediul evaluării, putem identifica și corecta lacunele, să ne adaptăm rapid la schimbările din domeniu și să ne asigurăm că bibliotecarii sunt echipați cu cele mai recente cunoștințe și abilități.

Evaluarea oferă oportunitatea de a măsura impactul direct al programelor de formare asupra performanțelor individuale și colective ale echipei instituției. Aceasta permite identificarea punctelor forte care pot fi consolidate și a domeniilor care necesită îmbunătățiri suplimentare. Prin monitorizarea rezultatelor, putem adapta programele de formare pentru a răspunde mai bine nevoilor specifice ale bibliotecarilor și ale comunității în general.

De asemenea, evaluarea continuă demonstrează angajamentul bibliotecii față de excelență și inovare în serviciile oferite. Acest proces nu doar menține un standard înalt de profesionalism, ci și oferă oportunitatea de a iniția schimbări și îmbunătățiri constante, garantând astfel că biblioteca rămâne o resursă relevantă și indispensabilă pentru comunitatea locală.

Evaluarea impactului formării profesionale continue a bibliotecarilor

Rezultatele cercetărilor indică faptul că dezvoltarea profesională continuă are un impact pozitiv semnificativ asupra performanței profesionale a personalului de bibliotecă. Un studiu al personalului de la Biblioteca Universității Federale din Oye Ekiti din Nigeria a constatat că nivelul de performanță profesională a personalului de specialitate este ridicat, că există o relație pozitivă și semnificativă din punct de vedere statistic între dezvoltarea profesională a personalului de bibliotecă și performanța profesională a acestuia. Studiul a constatat că dezvoltarea profesională și programele de formare – cum ar fi consultanța, formarea internă, seminariile, formarea la locul de muncă și formarea cu ajutorul unui instructor – au un impact semnificativ asupra performanței profesionale a personalului de bibliotecă [7].

Autorii Jennifer Campbell-Meier și Anne Goulding au prezentat un cadru pentru evaluarea dezvoltării profesionale continue a bibliotecarilor bazat pe modelul lui Guskey, care explorează modul în care dezvoltarea profesională continuă poate conduce la schimbări în cunoștințele, abilitățile și atitudinile bibliotecarilor și, în cele din urmă, la un impact asupra serviciilor de bibliotecă și a rezultatelor pentru utilizatori [1]. Studiul subliniază importanța sprijinului organizațional și a transferului învățării de la programele de dezvoltare profesională continuă la locul de muncă.

Un alt studiu privind dezvoltarea profesională continuă pentru profesioniștii din biblioteci a subliniat rolul comitetelor

de dezvoltare a personalului în motivarea, sprijinirea și oferirea de oportunități educaționale pentru personalul bibliotecii. Dezvoltarea profesională continuă eficientă a fost considerată importantă pentru îmbunătățirea serviciilor de bibliotecă și pentru satisfacerea nevoilor utilizatorilor [3].

Dezvoltarea profesională continuă a bibliotecarilor este extrem de importantă pentru menținerea competențelor profesionale în vederea furnizării de servicii de bibliotecă de calitate. Acest lucru este deosebit de important în contextul schimbărilor rapide din mediul digital. Prin urmare, mai multe studii au urmărit să exploreze opiniile și experiențele bibliotecarilor cu privire la dezvoltarea profesională continuă. Astfel, participanții la studiul desfășurat în bibliotecile din universitățile publice din Uganda au recomandat creșterea gradului de conștientizare cu privire la dezvoltarea profesională continuă, angajamentul personal față de dezvoltarea profesională continuă și dezvoltarea profesională continuă obligatorie. Studiul a concluzionat că ar trebui elaborate documente de reglementare adecvate pentru a consolida planificarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea dezvoltării profesionale continue a bibliotecarilor [6].

Potrivit unui studiu recent, managerii resurselor umane au observat că formarea profesională, dezvoltarea și instruirea au un impact pozitiv asupra productivității muncii, dezvoltării culturii companiei, dezvoltării organizaționale și atragerii de noi angajați. În același timp, formarea profesională a contribuit și la fidelizarea angajaților. Aproximativ 76% dintre angajați au declarat că este mai probabil să rămână într-o organizație care oferă formare. În mod similar, 86% dintre angajatori au considerat că formarea a contribuit la fidelizarea angajaților. Pe lângă menținerea angajaților, aproximativ 82% dintre aceștia au considerat că formarea a contribuit la dezvoltarea lor profesională, iar 80% au considerat că le-a îmbunătățit productivitatea. Aproximativ 75% au afirmat că formarea i-a ajutat în ceea ce privește implicarea la locul de muncă și satisfacția profesională. Aproximativ 66% au afirmat că i-a ajutat să rămână loiali companiei lor [4].

Dezvoltarea profesională continuă are un impact pozitiv asupra personalului de bibliotecă prin abordarea schimbărilor tehnologice, prin oferirea diverselor căi de dezvoltare și prin îmbunătățirea meta-competențelor, cum ar fi mentoratul și reflecția în practica bibliotecilor lor [2].

În general, studiile indică faptul că programele de dezvoltare profesională continuă bine concepute și susținute pot îmbunătăți semnificativ performanța profesională și furnizarea de servicii de către personalul bibliotecii.

Dezvoltarea profesională continuă are un impact pozitiv asupra personalului de bibliotecă prin abordarea schimbărilor tehnologice, prin oferirea diverselor căi de dezvoltare și prin îmbunătățirea meta-competențelor, cum ar fi mentoratul și reflecția în practica bibliotecilor lor.

Angajamentul organizațional, transferul învățării și formarea specifică în domenii de competență-cheie sunt factori importanți pentru maximizarea impactului dezvoltării profesionale continue.

Formarea profesională continuă a personalului bibliotecilor este primordială pentru a asigura calitatea serviciilor și a îmbunătăți rezultate-

le instituției. Evaluarea impactului acestor programe de formare este importantă pentru a identifica zonele de îmbunătățire și a demonstra valoarea investiției în dezvoltarea resurselor umane. Principalele aspecte de evaluat în urma implementării programelor de formare profesională continuă a personalului bibliotecii includ:

- Îmbunătățirea competențelor și abilităților practice ale angajaților. Evaluarea ar trebui să analizeze în ce măsură participanții și-au dezvoltat cunoștințele și abilitățile necesare pentru a-și îndeplini mai eficient sarcinile.
- Creșterea calității serviciilor oferite utilizatorilor. Indicatorii-cheie ar putea include satisfacția utilizatorilor, eficiența proceselor de lucru și îmbunătățirea rezultatelor obținute.
- Impactul asupra performanței și productivității angajaților. Evaluarea ar trebui să urmărească indicatori precum creșterea productivității, reducerea erorilor, îmbunătățirea gestionării timpului.
- Transferul cunoștințelor și abilităților dobândite în activitatea curentă. Este important să se analizeze în ce măsură participanții la programe aplică efectiv în practică ceea ce au învățat.
- Evoluția în carieră a personalului și impactul asupra dezvoltării instituționale. Evaluarea ar trebui să urmărească promovările, asumarea de noi responsabilități și contribuția la îmbunătățirea activității bibliotecii.

Formarea profesională continuă la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

Dezvoltarea profesională influențează direct asupra impactului și vizibilității instituției – lucru valabil și pentru Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (BM). Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este recunoscută ca o „instituție care învață”, iar competențele pe care le dezvoltă la angajații săi contribuie la:

- *Creșterea competențelor.* Formarea continuă îmbunătățește eficiența și competențele personalului BM.
- *Creează un mediu de lucru motivant.* Formarea continuă demonstrează angajamentul instituției față de dezvoltarea personalului BM.
- *Adaptarea la schimbare.* Personalul BM bine format poate aborda schimbările și provocările cu încredere.
- *Îmbunătățirea calității serviciilor.* Personalul format oferă servicii de calitate superioară comunității chișinăuene și utilizatorilor bibliotecii.

În acest sens, Campusul Competențelor al BM se ghidează de modelul care se numește *ADDIE (Analiză – Proiectare – Dezvoltare – Implementare – Evaluare)*. Acest acronim provine din limba engleză: *Analyse, Design, Develop, Implement, Evaluate*. Modelul *ADDIE (Figura 1)* este un instrument de proiectare instrucțională care poate ajuta profesioniștii din domeniul formării profesionale continue să creeze, să organizeze și să raționalizeze programe eficiente de învățare și dezvoltare în cadrul organizației lor [11].

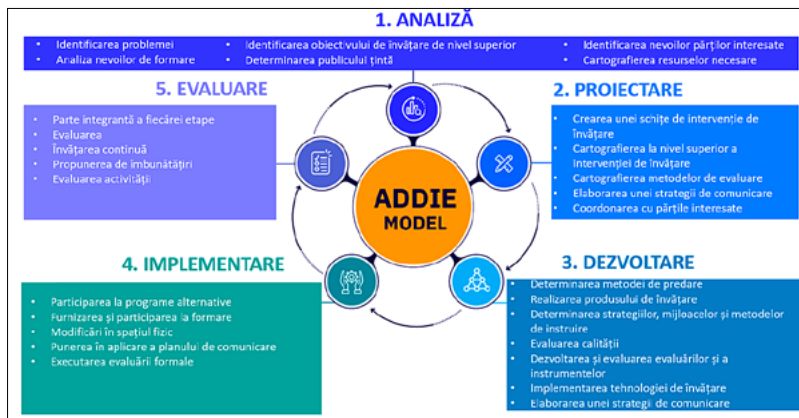

Fig. 1. Modelul *ADDIE*

Sursa: VAN VULPEN, Erik [11].

Una dintre etapele principale și importante în cadrul acestui model este *Evaluarea*. Trebuie să menționăm că *Evaluarea* este prezentă în toate cele cinci etape, în fiecare pas pe care îl realizăm: atunci când concepem/studiem nevoile, identificăm grupul de bibliotecari care urmează să fie instruiți, elaborăm curricula și conținutul cursului, implementăm și ajungem la finalul procesului de instruire, când evaluăm.

Campusul Competențelor în permanență studiază atât nevoile de formare profesională, cât și impactul acelor instruiți și formări care sunt oferite comunității profesionale. Pe parcursul ultimului deceniu, la BM au fost realizate câteva studii ample referitoare la acest aspect.

Primul studiu a fost realizat la nivel național, în anul 2016, de către Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova. O bună parte dintre angajații BM au participat la acest sondaj care a arătat că participarea bibliotecarilor la programele de formare continuă este determinată de nevoia de a căpăta noi competențe profesionale și de dorința de a dezvolta competențe utile în plan profesional. Aceasta permite bibliotecarilor să-și asigure un anumit succes în activitatea profesională și să dezvolte o carieră în biblioteconomie [8; 9].

Celelalte trei studii au fost realizate nemijlocit în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Este vorba de studiul *Evaluarea activității și percepției profesionale a Centrului Național de Excelență Profesională pentru Bibliotecari*, realizat la 5 ani de la fondarea Centrului, în anul 2018. Acest studiu a confirmat că „BM a depus eforturi considerabile, specifice și susținute pentru a-și construi un sistem, al ei, de învățare” [5]. Următorul studiu, realizat în anul 2020, s-a axat pe cercetarea nevoilor de formare profesională a personalului de specialitate de la BM. Opiniile și sugestiile respondenților exprimate în sondaj au fost necesare pentru elaborarea și implementarea programelor relevante de formare profesională continuă în cadrul BM, precum și pentru elaborarea curriculumului integrat pentru cele 6 module de formare profesională: Resursele informaționale ale bibliotecii, Servicii pentru utilizatori, Tehnologii informaționale, Învățare/cercetare/comunicare, Management de bibliotecă / Administrare, Bazele biblioteconomiei [10]. Ultimul studiu a fost realizat în ianuarie 2024, fiind axat pe evaluarea activităților de formare profesională continuă la BM.

Evaluarea formării profesionale continue la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

Evaluarea formării profesionale continue este un proces care permite Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” să realizeze mai multe obiective. În primul rând, aceasta permite măsurarea eficacității programelor de formare, evaluând dacă acestea își ating scopurile și dacă personalul dobândește competențele necesare. De asemenea, evaluarea ajută la identificarea nevoilor specifice de formare ale angajaților, astfel încât viitoarele programe să fie adaptate corespunzător. În plus, feedback-ul colectat de la personal în cadrul evaluării poate fi folosit pentru a îmbunătăți calitatea programelor de formare continuă. Nu în ultimul rând, evaluarea poate demonstra valoarea formării profesionale continue, evidențiind impactul pozitiv asupra performanței angajaților și a bibliotecii în ansamblu.

În acest scop, în perioada 2-18 ianuarie 2024 a fost realizat un sondaj de opinie privind evaluarea activității de formare profesională continuă a personalului din cadrul BM „B.P. Hasdeu”.

La sondaj au participat 57 de persoane, ceea ce constituie 28% din cei care au participat la activități de instruire (205 persoane) în anul 2023. În calitate de instrument de colectare a datelor a fost utilizat un chestionar online, elaborat pe baza formularelor Google: <https://forms.gle/A9ciBfueMia9WrfD8>.

Profilul respondenților relevă că majoritatea acestora au experiență profesională mai mare de 5 ani (45 de persoane). De

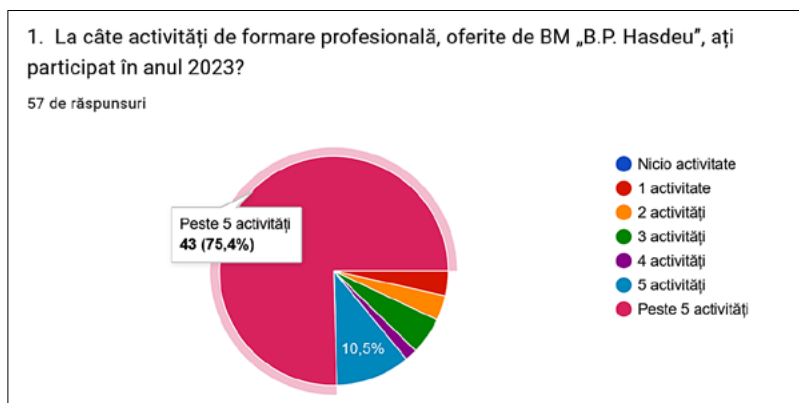

Fig. 2. Numărul activităților de formare profesională, oferite de BM „B.P. Hasdeu”, la care au participat angajații BM în anul 2023

asemenea, 26 de respondenți au vârstă sub 45 de ani, 32 de persoane ocupă funcții de execuție, 23 de persoane au studii de specialitate (superioare și profesional-tehnice), iar 53 de persoane dețin o anumită categoria de calificare profesională.

Din cei 57 de respondenți, 49 de persoane au participat la 5 și mai multe activități de formare profesională (Figura 2).

Circa jumătate din respondenți au indicat că au participat la activități de instruire legate de lectură (*Etapele de realizare a unui program de lectură eficient, Lectura în afara cutiei, Cum creăm și organizăm servicii de lectură, Cluburi și ateliere de lectură*

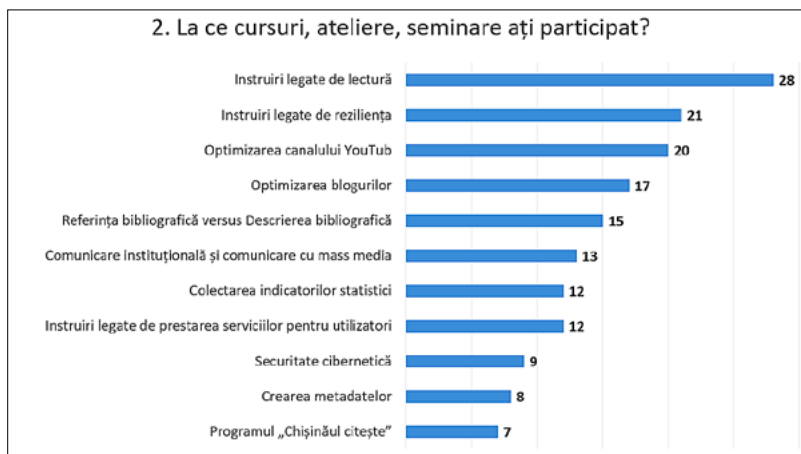

Fig. 3. Tematica instruirilor la care au participat angajații BM în anul 2023

la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Reziliența prin lectură și prin ludicul creației), precum și instruire legate de subiectul rezilienței (*Reziliența prin lectură, Reziliența în literatură, Reziliența profesională*). Alte subiecte de instruire la care au participat o mare parte dintre respondenții sunt: *Optimizarea canalului YouTube, Referința bibliografică versus Descrierea bibliografică, Optimizarea blogurilor, Comunicarea instituțională / Comunicare cu mass media, Cum creăm și organizăm serviciile de lectură / Servicii moderne pentru bibliotecari moderni, Colectarea indicatorilor statistici* etc. (Figura 3).

Mai mult de jumătate dintre respondenți au remarcat că activitățile de formare profesională au răspuns așteptărilor formabililor în mare măsură, iar circa o treime din respondenți consideră că activitățile de formare continuă au răspuns așteptărilor în foarte mare măsură (Figura 4).

Aspectele pozitive menționate de participanți cu privire la instruirile oferite în anul 2023 au fost:

- *învățăm ceva nou și practic pentru a ne dezvolta profesional, este folositor și pentru serviciu;*
- *sunt benefice pentru bibliotecari, deoarece dezvoltă profesional;*
- *orice experiență nouă este un avantaj în plan profesional;*
- *datorită acestor instruirii sporește eficacitatea proceselor de muncă;*
- *de fiecare dată învățăm lucruri noi;*
- *pentru mine orice informație primită e foarte necesară și utilă;*
- *instruirile au fost bine structurate, pregătite la un nivel înalt și au oferit multă informație utilă care ulterior a fost aplicată în practică.*

Totodată, respondenții au remarcat că participarea la activitățile de instruire au contribuit la creșterea competențelor profesionale. Bibliotecarii BM susțin că: „Am devenit mai competitiv”, „Datorită acestor instruirii sporește eficacitatea proceselor de muncă”, „Instruirile au fost bine structurate, pregătite la un nivel înalt și au oferit multă informație utilă care ulterior a fost aplicată în practică”, „Elementele noi pe care le învățăm în cadrul instruirilor ne ajută la elaborarea produselor de bibliotecă, stimulează creativitatea”, „Este foarte reușită diversitatea modalităților de instruire”.

De rând cu aprecierea pozitivă, respondenții au remarcat anumite aspecte negative sau sugestii pentru îmbunătățire, cum ar fi: „Unele sesiuni sunt prea lungi și trebuie să fie mai interactive”, „Instruirile au fost pe măsura așteptărilor, dar e nevoie de o abordare

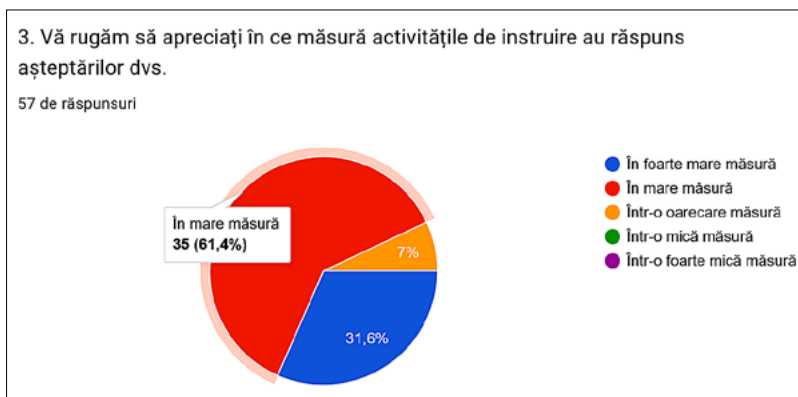

Fig. 4. Opinia privind așteptările referitoare la activitățile de formare profesională

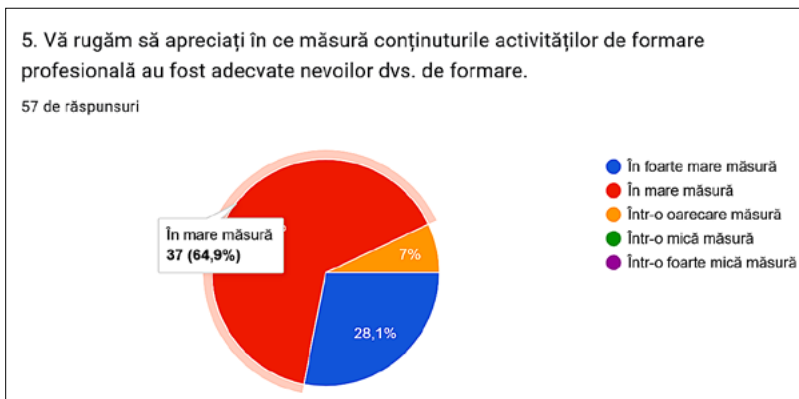

Fig. 5. Opinia privind corespunderea conținuturilor activităților educaționale nevoilor de formare profesională

mai inovativă”, „Unele detalii au rămas incerte”, „La unele instruirii mă așteptam să primesc o instruire mai calitativă, să fie dinamice”.

Atragem atenția că opinia respondenților privind concordanța dintre necesitățile de formare profesională și conținutul activităților educaționale a fost apreciată similar. Circa două treimi din participanții (37 persoane) au menționat că tematica activităților de formare profesională a fost adecvată nevoilor de formare în mare măsură, iar 16 persoane au indicat că subiectele de instruire au corespuns într-o măsură foarte mare nevoilor de formare profesională (Figura 5).

Analiza comparativă a răspunsurilor la întrebarea 3: „Vă rugăm să apreciați în ce măsură activitățile de instruire au răspuns așteptărilor dvs.” și la întrebarea 5: „Vă rugăm să apreciați în ce măsură conținuturile activităților de formare profesională au fost adecvate nevoilor dvs. de formare” sugerează că ambele întrebări au un număr mare de răspunsuri „În mare măsură” și „În foarte mare măsură”, indicând un nivel ridicat de satisfacție generală (Figura 6).

„În mare măsură” este cel mai frecvent răspuns pentru ambele întrebări, sugerând că majoritatea participanților consideră că atât activitățile de instruire, cât și conținuturile sunt destul de adecvate și răspund așteptărilor lor. Astfel, răspunsurile la ambele întrebări reflectă o apreciere pozitivă a activităților și conținuturilor de instruire, cu o tendință pronunțată spre „În mare măsură” și „În foarte mare măsură”.

Satisfacția privind prestața/competența formatorilor de la BM „B.P. Hasdeu” a fost apreciată la nivel înalt (Figura 7). Doar un participant la sondaj a menționat că este satisfăcut de prestața

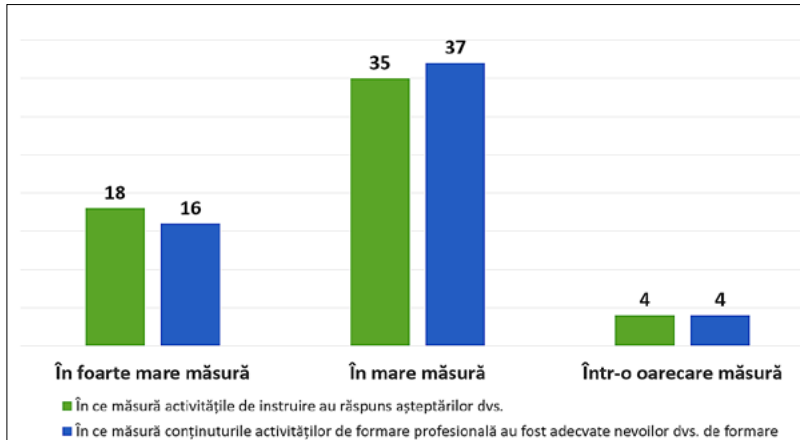

Fig. 6. Compararea gradului de satisfacție a participanților privind instruirea și conținuturile formării profesionale

formatorilor într-o măsură mică, dar, totodată, recunoaște că datorită participării la instruirii „A crescut nivelul de competențe profesionale”.

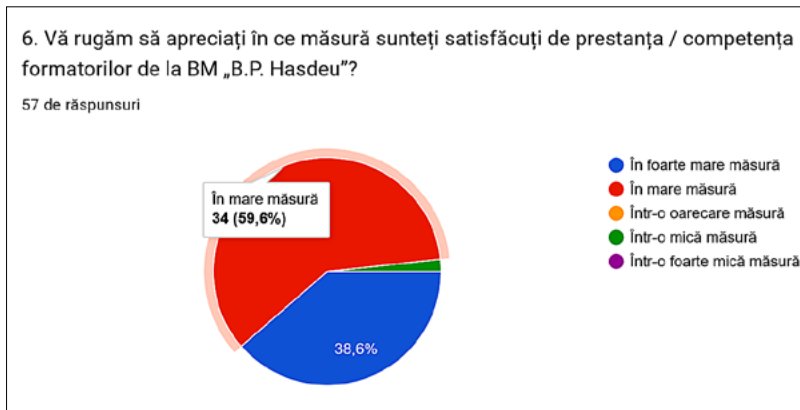

Fig. 7. Opinia privind satisfacția de prestața formatorilor

Respondenții au apreciat prestața tuturor formatorilor, evidențiind unii dintre aceștia, cum ar fi: Gabriela Bulduma, Tatiana Coșeri, Mariana Harjevschi, Lidia Kulikovski, Constantin Marin, Ludmila Pânzari ș.a. Nominalizarea formatorilor a depins de activitățile la care au participat respondenții. Totodată, a fost specificat: „Nu vreau să dau nume. La BM sunt cei mai buni formatori!”, „De fapt, la atelierle care am participat, în mare parte i-am avut ca formatori pe: Ludmila Pânzari, Mariana Harjevschi, Maria Pilchin”.

Analiza răspunsurilor ne-a permis să identificăm activitățile de instruire care au fost cel mai des apreciate de participanți (Tabelul 1).

Tabelul 1. Activitățile de instruire frecvent apreciate

Activități de instruire	Frecvența
Optimizarea canalului YouTube	15
Optimizarea blogurilor	14
Sesiuni de informare privind Biblioteca Digitală	10
Referința bibliografică versus Descrierea bibliografică	9
Crearea metadatelor și prelucrarea fișierelor scanate	8
Comunicare instituțională și comunicarea cu mass media	7
Susținerea prezentărilor în formatul Pecha Kucha	7
Colectarea indicatorilor statistici	7
Servicii moderne pentru bibliotecari moderni	7
Reziliența prin lectură și prin ludicul creației	6
Securitate cibernetică	5

Motivele pentru care aceste activități de instruire au fost evidențiate sunt diverse. Printre acestea se numără necesitatea de a actualiza constant cunoștințele și competențele profesionale în contextul unei activități în continuă schimbare, dorința de a îmbunătăți performanțele individuale și ale bibliotecii, precum și importanța dezvoltării personale și profesionale continue pentru a rămâne competitiv și relevant în domeniul. De asemenea, aceste motive se referă la:

- posibilitatea de aplicare imediată în activitatea practică a competențelor dobândite (de ex: *pentru optimizarea canalului YouTube sau optimizarea blogului; folosirea informațiilor despre crearea metadatelor în activitatea zilnică; indicatorii statistici colectați pot ajuta la îmbunătățirea serviciilor oferite, m-au ajutat să înțeleg care e structura unui comunicat ș.a.*);
- calitatea predării (de ex.: *instructorii au prezentat informațiile într-un mod clar și accesibil; formatorii au fost foarte bine pregătiți și informați; competențele dobândite ne-au ajutat să îmbunătățim serviciile oferite etc.*);
- identificarea caracteristicilor activităților apreciate (de ex.: *instruirile au fost bine structurate; exercițiile practice au fost de mare ajutor; activitățile au fost utile în efectuarea analizei,*

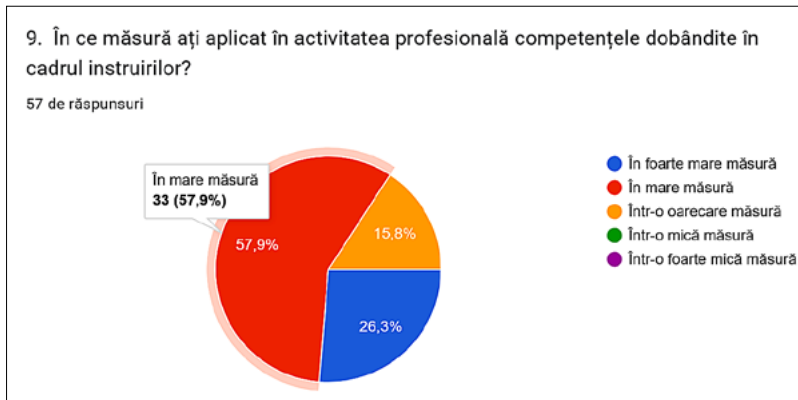

Fig. 8. Opinia privind aplicarea competențelor dobândite în activitatea practică

statisticii, evaluării; activitățile au fost interesante și utile pentru a mă dezvolta personal și profesional; resursele oferite au fost foarte detaliate și relevante ș.a.).

Toți respondenții au evidențiat că au aplicat în activitatea profesională competențele formate în cadrul activităților de instruire la care au participat (Figura 8). Majoritatea dintre cei care au răspuns la chestionar au remarcat că au aplicat competențele dobândite în cadrul instruirilor în mare și foarte mare măsură.

În general, respondenții sunt satisfăcuți de oferta educațională a Campusului Competențelor (Figura 9).

Respondenții au avut o varietate de opinii privind oferta educațională a Campusului Competențelor. Astfel, putem identifica o serie de puncte forte, cum ar fi:

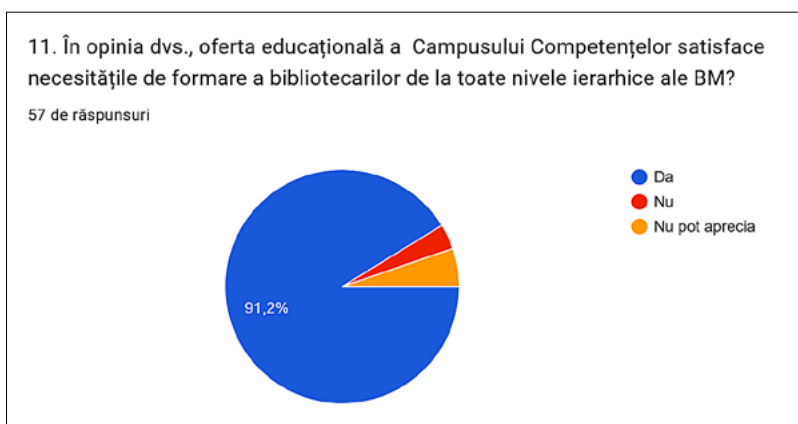

Fig. 9. Opinia privind oferta educațională

- oferta educațională acoperă o gamă largă de teme relevante pentru bibliotecarii BM;
- cursurile sunt adaptate diferitor nivele de pregătire și funcții din cadrul bibliotecii – de la bibliotecari fără experiență până la manageri funcționali;
- temele includ gestionarea resurselor informaționale, abilități tehnologice, comunicare și leadership etc.
- mulți respondenți consideră că oferta educațională satisface necesitățile de formare profesională;
- participanții au menționat că programele sunt utile și aplicabile în activitatea lor profesională;
- instruirile sunt organizate conform cerințelor și necesităților bibliotecarilor;
- participanții apreciază profesionalismul și disponibilitatea formatorilor;
- cursurile ajută la acumularea de noi cunoștințe și experiențe care sunt aplicate în activitatea practică;
- instruirile contribuie la creșterea profesionalismului și performanței bibliotecarilor.

Totodată, au fost notate aspecte care necesită îmbunătățiri:

- *Nevoia de diversificare și adaptabilitate*: există solicitări pentru teme mai diverse și adaptate diferitelor nivele de pregătire; unii respondenți sugerează că oferta ar putea fi mai creativă, dinamică și competitivă.
- *Cursuri pentru bibliotecarii din secții*: un respondent a menționat lipsa ofertelor educaționale specifice pentru bibliotecarii din secții.
- *Formare de bază și avansată*: este sugerată organizarea de cursuri de bază pentru bibliotecari începători, urmate de cursuri avansate.

Iată câteva opinii ale participanților la sondaj:

- „E nevoie de teme pentru diferite categorii de formabili – cu/fără experiență, bibliotecari, bibliografi, manageri etc.”;
- „Mai multe instruirii, vă rugăm”;
- „Adaptabilitate la tehnologie, abilități de comunicare; cursuri de dezvoltare profesională”;
- „Cred că ar trebui niște instruirii mai de bază pentru formarea bibliotecarilor, apoi de trecut la cele avansate”;
- „Programul este elaborat în conformitate cu necesitățile bibliotecarilor”;

- „Da, dar poate fi și mai creativă, dinamică, competitivă”;
- „Pentru bibliotecarii din secții nu sunt propuse oferte educaționale”;
- „Consider că oferta educațională a Campusului Competențelor se evidențiază prin diversitatea și relevanța conținutului său, acoperind cuprinzător nevoile de formare ale bibliotecarilor de la toate nivelele ierarhice ale Bibliotecii Municipale. Cursurile specializate explorează aspecte esențiale precum gestionarea eficientă a colecțiilor, adaptarea la tehnologiile noi, promovarea serviciilor bibliotecii și dezvoltarea abilităților de conducere, asigurând o pregătire adecvată pentru toți bibliotecarii. În plus, oferta educațională integrează module dedicate adaptării serviciilor bibliotecare la prioritățile anuale, oferind bibliotecarilor cunoștințe actualizate și instrumente practice pentru eficientizarea și personalizarea serviciilor în concordanță cu schimbările din comunitate și prioritățile bibliotecii. Astfel, contribuie la creșterea competențelor și eficienței, consolidând în același timp relevanța și adaptabilitatea continuă a Bibliotecii Municipale în fața schimbărilor din mediul înconjurător”.

În general, activitatea Campusului Competențelor a fost apreciată la un nivel destul de înalt (*Figura 10*). Pentru a analiza datele privind aprecierea activității Campusului Competențelor pe o scală de la 1 la 10, a fost calculată media ponderată a scorurilor oferite de respondenți. Media ponderată a evaluărilor pentru activitatea Campusului Competențelor este aproximativ „9,18”, indicând o apreciere foarte bună spre excelentă a activității Campusului.

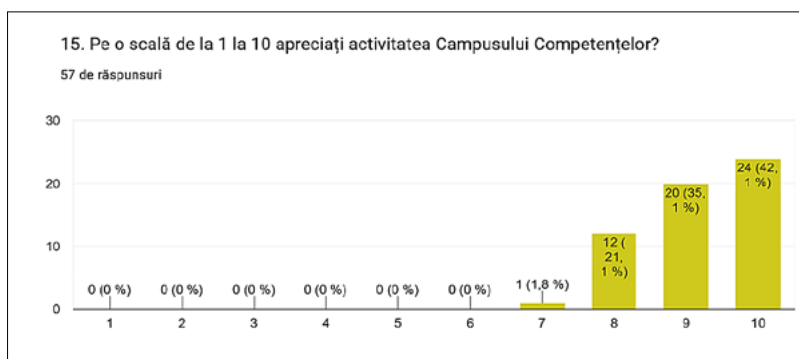

Fig. 10. Opinia privind activitatea Campusului Competențelor

Nota „10” (42,1%) este cea mai frecventă, urmată de nota „9” (35,1%), ceea ce sugerează că majoritatea respondenților consideră activitatea Campusului Competențelor ca fiind excelentă. Nota „8” (21,1%) este, de asemenea, destul de frecventă, indicând o evaluare foarte bună. Nota „7” (1,8%) este semnificativ mai mică, ceea ce arată că doar o minoritate foarte mică a avut o opinie puțin mai critică, dar totuși pozitivă. Astfel, aceasta indică o evaluare foarte pozitivă a activității Campusului, sugerând că participanții sunt în general foarte mulțumiți de experiența lor.

În calitate de *argumente pentru punctajul acordat*, respondenții au menționat următoarele:

- „Apreciez foarte mult eforturile Campusului Competențelor în formarea personalului”;
- „Este o echipă minunată”;
- „Îmi place atmosfera acolo”;
- „Datorită formatorilor competenți și instruiți, am primit cunoștințe și abilități utile pentru lucrul de zi cu zi”;
- „Activitățile sunt organizate foarte bine, dar trebuie să fie introduse mai multe teme interesante pentru bibliotecari”;
- „Am acordat nota maximă, recunoscând efortul aparte dedicat organizării programelor de instruire. Aprecieră mea se datorează și efortului dublu depus de formatori pentru a planifica și sistematiza informația, asigurându-se că aceasta ajunge să primească feedbackul necesar”;
- „Activitatea Campusului a fost bună, dar tot timpul este loc pentru ceva și mai bun și eficient”.

În anticiparea unor propuneri privind formatul instruirilor, chestionarul a inclus o întrebare despre formatele utilizate în instruirile oferite de BM „B.P. Hasdeu”. Din analiza datelor putem extrage câteva concluzii generale despre preferințele privind formatele de instruire la BM „B.P. Hasdeu” (*Tabelul 2*).

Tabelul 2. Opiniile respondenților privind formatele de instruire aplicate în cadrul instruirilor de la BM „B.P. Hasdeu”

Format	Constatare
Instruire față în față la Campusul Competențelor	Majoritatea respondenților preferă acest format pentru diverse teme și subiecte. Acest format este cel mai apreciat și se află în topul preferințelor, cu foarte puține persoane care nu îl preferă deloc.

Format	Constatare
Instruire față în față la filialele BM	Similar cu instruirea la Campusul Competențelor, acest format este foarte preferat. Există o tendință pozitivă, cu mulți respondenți preferând acest format; dar există și o proporție notabilă care îl preferă doar pentru anumite teme/subiecte.
Webinare	Acest format are o apreciere moderată. Mulți respondenți îl preferă pentru anumite teme/subiecte sau într-o oarecare măsură. Există și un număr considerabil de persoane care nu preferă deloc acest format.
Instruiri mixte (online și offline)	Acest format este apreciat de o bună parte din respondenți, în special pentru anumite teme/subiecte. Un număr semnificativ de respondenți preferă acest format într-o oarecare măsură. Totuși, există și respondenți care nu preferă deloc acest format.

În sondaj, participanții au fost invitați să se expună cu privire la aspecte pe care le-au apreciat cel mai mult în cadrul programelor de instruire de la Campusul Competențelor, precum și acele aspecte care necesită îmbunătățiri pentru a spori calitatea acestor programe în viitor. *Tabelul 3* oferă o imagine generalizată asupra opiniilor respondenților privind aspectele apreciate în programele de instruire și sugestiile pentru îmbunătățirea acestora. Analiza răspunsurilor dezvăluie câteva teme majore care reflectă atât punctele forte, cât și domeniile ce necesită ameliorare.

Tabelul 3. Opiniile respondenților privind apreciate în programele de instruire, care au fost apreciate și care ar trebui îmbunătățite

Aspectele apreciate	Aspectele ce ar trebui îmbunătățite
Profesionalismul formatorilor. Competența și modul profesionist de predare al formatorilor.	Diversificarea formatorilor și a tematicilor. Invitarea specialiștilor din diverse domenii și abordarea unor teme noi și actuale.

Aspectele apreciate	Aspectele ce ar trebui îmbunătățite
Ambianța și atmosfera plăcută. Un mediu prietenos și relaxat, care contribuie la o experiență pozitivă de învățare.	Limitarea numărului de participanți. Organizarea instruirilor în grupuri mici pentru a permite o implicare mai activă și o atenție personalizată.
Actualitatea și relevanța tematicilor. Temele abordate sunt moderne și utile pentru activitatea profesională.	Organizarea și programarea eficientă. Planificarea instruirilor la ore convenabile și comunicarea programului cu suficient timp înainte. Utilizarea sălilor mai mari și asigurarea confortului participanților.
Metodele interactive de predare. Utilizarea metodelor inovative și participative în procesul de instruire.	Inovația în metodologie și tehnologie. Utilizarea tablelor interactive și implementarea unor platforme de instruire avansate.
Implicarea practică. Combinarea teoriei cu practica, oferind participanților posibilitatea de a aplica imediat cunoștințele dobândite.	Echilibrul între teorie și practică. Accent pe aspectele practice ale instruirii, care să fie aplicabile în activitatea zilnică.
Feedback constructiv. Oferirea de feedback în mod continuu și constructiv, care ajută la îmbunătățirea performanțelor.	Feedback și evaluare continuă. Implementarea unor mecanisme de feedback și evaluare continuă pentru a adapta și îmbunătăți constant programele.
Resurse educaționale avansate. Utilizarea materialelor și resurselor moderne pentru a sprijini procesul de învățare.	Îmbunătățirea suportului informativ. Oferirea unui suport informativ clar, accesibil și în format digital (classroom).
Organizarea eficientă. Programele sunt bine structurate și anunțate în timp util, facilitând participarea.	Flexibilitate și adaptabilitate. Adaptarea materialelor pentru a fi disponibile și în alte limbi, precum și în formate accesibile.
Mentorat și colaborare. Oportunitatea de a beneficia de mentorat și de a colabora cu alți participanți.	Colaborare și parteneriate. Crearea de parteneriate cu alte instituții pentru a oferi stagii de practică și experiențe autentice.
Varietatea subiectelor. Abordarea unei game largi de subiecte care acoperă nevoile diverse ale participanților.	Implicarea participanților. Încurajarea unei participări mai active și oferirea oportunităților de diseminare a cunoștințelor dobândite.

Comparând aspectele apreciate cu cele ce necesită îmbunătățire, se observă că multe dintre punctele forte identificate au corespondente directe în sugestiile de îmbunătățire. De exemplu, profesionalismul formatorilor este foarte apreciat, dar există și o cerință pentru diversificarea acestora și introducerea de noi

tematici. Mediul prietenos și relaxat este apreciat, însă se sugerează îmbunătățiri în organizarea și programarea sesiunilor pentru a asigura un confort optim.

Echilibrul între teorie și practică este valoros, iar implicarea practică este un punct forte, dar este subliniată necesitatea unor metode mai inovative și interactive. Actualitatea tematicilor este apreciată, însă participanții cer o continuă actualizare și diversificare a subiectelor. În ceea ce privește resursele educaționale, utilizarea acestora este bine primită, dar există un apel pentru implementarea unor tehnologii și platforme mai avansate.

Feedback-ul constructiv este văzut ca esențial, iar necesitatea unui mecanism de feedback continuu subliniază importanța adaptării constante a programelor. Limitarea numărului de participanți este apreciată pentru implicarea mai activă, dar se propune organizarea de grupuri mici pentru o atenție mai personalizată. Colaborarea și parteneriatele sunt recunoscute ca benefice, dar se sugerează o extindere a acestor oportunități pentru a include mentorat și colaborări mai strânse.

În calitate de *sugestii și direcții de îmbunătățire*, respondenții au menționat următoarele:

- „În linii generale, suntem mulțumiți, beneficiind de oportunități de formare continuă, aspect ce ne conferă un avantaj comparativ cu alte instituții. Esențiale sunt aspectele de design al Campusului: amenajarea spațiului, mobilier adecvat sau amenajat coerent (sunt incomode instruirile pe scaune și scrierea pe brațe), izolare fonică și integrarea tehnologiilor moderne pentru a asigura un mediu propice învățării”;
- „Spațiu mic pentru activități practice”;
- „Consider că pentru o mai bună activitate este necesar să fie invitați și experți de talie internațională”;
- „Pauza de cafea, moderatori diferiți, implicarea participanților”;
- „Calitatea depinde și de organizare. Deci, atunci când sunt prea insistente instruirile, iar noi suntem supraîncărcați, performanța nu-și mai are loc; când suntem prea alinați, tot nu e bine! Deci – echilibru în toate!”;
- „Numărul limitat de persoane; maxim 10 persoane”;
- „Selectarea timpului instruirii convenabil pentru toți; de creat un speed-sheet cu preferințe; posibilitatea de a veni cu idei de teme pentru anumite sesiuni”;

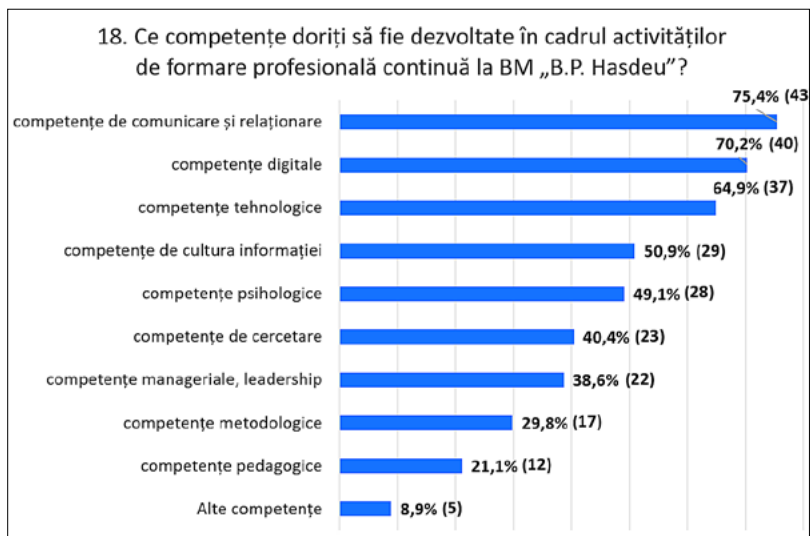

Fig. 15. Opinia respondenților privind competențe pe care ar dori să le dezvolte în cadrul activităților de formare profesională continuă la BM „B.P. Hasdeu”

- „Invitarea specialiștilor din diferite domenii utile activității, nu doar din biblioteconomie”;
- „Evaluare continuă a programelor de instruire; inovare în metodologia de instruire, tehnologii și platforme de instruire avansate; colaborare cu experți din diverse domenii”.

În sondaj au fost adresate întrebări legate de necesitățile de formare profesională. Respondenții au indicat că activitățile de formare continuă ar trebui să dezvolte diverse competențe (Figura 15). Cei mai mulți respondenți au optat pentru competențe de comunicare și relaționare (41 de persoane), competențe digitale (38 de persoane), competențe tehnologice (36 de persoane), competențe de cultura informației (29 de persoane).

O altă întrebare a fost adresată în legătură cu tematica activităților de instruire profesională. Tabelul 4 prezintă opiniile respondenților referitoare la subiectele de instruire care ar trebui incluse în oferta educațională a Campusului Competențelor. Aceste subiecte reflectă o varietate largă de domenii, subliniind nevoia de dezvoltare profesională și personală într-un context educațional modern și diversificat. Totodată, unele răspunsuri au fost mai generale, concentrându-se pe competențele ce ar trebui dezvoltate sau pe temele deja incluse în oferta educațională.

Tabelul 4. Opinia respondenților privind subiectele de instruire care ar trebui incluse în oferta educațională a Campusului Competențelor

Domenii de interes	Subiecte
Servicii electronice și analiza statistică	Analiza statistică a Facebook Servicii electronice
Dezvoltare personală și profesională	Gândire critică și rezolvarea creativă a problemelor Abilități de leadership Managementul instituțional Managementul timpului și al priorităților
Tehnologii și instrumente digitale	Instruire în domeniul tehnologic, digital, și comunicare Utilizarea aplicației Photoshop Editare video și diverse instrumente Platforme educaționale necesare IT tehnologii Optimizarea blogurilor și a canalelor de YouTube Protecția datelor și protecția cibernetică. Modelare 3D. Inteligența artificială. Transformare digitală.
Marketing și comunicare	Cum să creăm postări interesante pe rețele de socializare. Promovarea bibliotecii. Promovarea lecturii în Era Digitală. Comunicarea digitală pentru succes. Promovarea online.
Abilități de scriere și creație	Crearea articolelor de specialitate. Scrierea și formularea articolelor. Descrierea bibliografică a cărților și a altor resurse. Elaborarea bibliografiilor. Crearea podcasturilor. Realizarea unui interviu sau reportaj. Abilități de orator.

Domenii de interes	Subiecte
Formare și dezvoltare profesională pentru bibliotecari	Formarea bibliotecarilor începători. Cultura generală a bibliotecarului și cultivarea abilităților de scriere. Metode nonformale pentru derularea activităților. Determinarea formelor de activitate bibliotecară. Conservarea și îngrijirea colecțiilor tradiționale. Tot ce ține de cercetarea bibliografică.
Relații interpersonale și abilități sociale	Psihologia oamenilor (relația între bibliotecari și utilizatori). Comunicarea asertivă. Medierea conflictelor cu utilizatorii. Abilități de servicii pentru clienți. Bunele maniere. Dezvoltarea capacităților de mentorat. Arta și tehnica de a vorbi în public.
Creativitate și inovație	Creativitate. Lecții de design.
Drepturi și etică	Dreptul de autor. Etica profesională pentru toți bibliotecarii.
Securitate și primul ajutor	Acordarea primului ajutor medical.
Cultură și diversitate	Diversitatea culturală în bibliotecă. Subiecte literare și de artă. Fenomenul lecturii. Relația bibliotecar-cititor.

Astfel, respondenții sugerează o gamă largă de subiecte, acoperind atât aspecte tehnice și digitale, cât și dezvoltarea personală și profesională. Este evidentă dorința de a îmbunătăți abilitățile de comunicare, de a înțelege și utiliza noile tehnologii, precum și de a promova eficient biblioteca și activitățile acesteia. De asemenea, se subliniază necesitatea unei formări continue pentru bibliotecari, inclusiv în domeniul eticii și al drepturilor de autor. Diversitatea culturală și abilitățile sociale sunt, de asemenea, recunoscute ca fiind foarte importante în contextul bibliotecilor moderne.

Concluzii

Evaluarea sistematică a impactului programelor de formare profesională continuă este necesară pentru a identifica zonele de îmbunătățire și a justifica investiția în dezvoltarea resurselor

umane. Aceasta trebuie să urmărească îmbunătățirea competențelor, creșterea calității serviciilor, aplicarea cunoștințelor în activitatea curentă și evoluția carierei personalului.

Sondajul realizat pentru evaluarea formării profesionale continue la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” arată un impact pozitiv semnificativ asupra performanței personalului, contribuind la dezvoltarea competențelor și abilităților practice, ceea ce a dus la îmbunătățirea calității serviciilor. Majoritatea respondenților preferă instruirile față în față și mixte, apreciind în special activitatea Campusului Competențelor, organizarea eficientă și competența formatorilor. Aceste formate sunt considerate cele mai eficiente pentru dezvoltarea competențelor profesionale și pentru succesul în carieră.

Deși feedback-ul general este pozitiv, respondenții au sugerat introducerea mai multor teme interesante pentru a îmbunătăți programele de formare profesională continuă. Răspunsurile indică aprecierea pentru calitatea predării și relevanța practică a programelor, dar subliniază necesitatea diversificării tematicilor, utilizarea tehnologiei moderne, organizarea eficientă și flexibilitatea resurselor. Implementarea unor mecanisme de feedback continuu

și extinderea parteneriatelor educaționale sunt importante pentru a menține și îmbunătăți calitatea instruirii.

Pentru a răspunde cerințelor respondenților, Campusul Competențelor ar trebui să includă subiecte care acoperă noile tehnologii și instrumentele digitale, dezvoltarea personală, abilitățile de comunicare și relațiile interpersonale. De asemenea, ar trebui să se pună accent pe formarea continuă a bibliotecarilor și promovarea eficientă a bibliotecii într-o lume digitală. Această abordare complexă va contribui la creșterea competențelor profesionale și adaptarea la cerințele moderne ale utilizatorilor de bibliotecă.

În general, participarea la programele de formare profesională continuă a fost motivată de nevoia de a dobândi noi competențe și de dorința de a dezvolta abilități utile profesional, contribuind la succesul în activitatea profesională și dezvoltarea carierei în biblioteconomie.

Evaluarea sistematică a impactului programelor de formare profesională continuă este necesară pentru a identifica zonele de îmbunătățire și a justifica investiția în dezvoltarea resurselor umane. Aceasta trebuie să urmărească îmbunătățirea competențelor, creșterea calității serviciilor, aplicarea cunoștințelor în activitatea curentă și evoluția carierei personalului.

Referințe bibliografice

1. CAMPBELL-MEIER, Jennifer; GOULDING, Anne. Evaluating librarian continuing professional development: Merging Guskey's framework and Vygotsky Space to explore transfer of learning. *Library & Information Science Research*. 2021, vol. 43, no. 4, art. 101119. Disponibil: <https://doi.org/10.1016/j.lisr.2021.101119> [citat 26.06.2024].
2. CORRALL, Sheila. Continuing professional development and workplace learning. In: Penny DALE, Jill BEARD and Matt HOLLAND (ed). *University Libraries and Digital Learning Environments*. 1st ed. London: Routledge, 2011, pp. 265-284. ISBN 9781315549002. Disponibil: <https://doi.org/10.4324/9781315549002> [citat 26.06.2024].
3. GUNASEKERA, Chamani. Continuing Professional Development for Library Professionals in Sri Lanka: University Libraries Perspectives. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 2021, 5036. Disponibil: <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/5036> [citat 26.06.2024].
4. KASHYAP, Karthik. *67% of HR Managers Believe L&D Budgets Will Increase This Year*. Online. (April 12, 2022). Spiseworks. Disponibil: <https://www.spiceworks.com/hr/learning-development/news/hr-managers-believe-learning-budgets-will-increase-this-year/> [citat 26.06.2024].
5. KULIKOVSKI, Lidia. O radiografie a instruirii la BM „B.P. Hasdeu”: Rezultatele cercetării activității și a percepției profesionale la CNEPB”. *BiblioPolis*. Online. 2019, 72(1), pp. 8-36. Disponibil: <https://bibliopolis.hasdeu.md/index.php/bibliopolis/article/view/instruirelaBm> [citat 26.06.2024].
6. MOONASAR, Anushie. Continuing professional development and the changing landscape of academic libraries. *Library Management*. Online. 2024, vol. 45, no. 3/4, pp. 226-242. <https://doi.org/10.1108/LM-09-2023-0100> [citat 26.06.2024].
7. OSIESI, Mensah Prince; ODOBE, Victor Tobiloba; SANNI, Kamorudeen Taiwo; ADAMS, Adijat Bolanle; OKE, Chigozie Celestina; OMOKHABI, Udukhomose Suleiman; OKORIE, Nnaemeka Chijioke. An assessment of the impact of professional development and training on job performance of library staff in Federal University Oye Ekiti libraries, Nigeria. *Library Management*. Online. 2022, vol. 43, no. 3/4, pp. 228-239. Disponibil: <https://doi.org/10.1108/LM-10-2021-0091> [citat 26.06.2024].
8. ȚURCAN, Nelly. Competențe pentru viitor: Reflecții pe marginea cercetării nevoilor de formare profesională a bibliotecarilor. *BiblioPolis*. Online. 2016, 62(3), pp. 11-24. Disponibil: <https://bibliopolis.hasdeu.md/index.php/bibliopolis/article/view/40> [citat 26.06.2024].

9. ȚURCAN, Nelly. Nevoile de formare profesională a personalului de specialitate din bibliotecile din Republica Moldova. *BiblioPolis*. Online. 2016. 63(4), pp. 12-41. Disponibil: <https://bibliopolis.hasdeu.md/index.php/bibliopolis/article/view/47> [citat 26.06.2024].
10. ȚURCAN, Nelly. Studiul nevoilor de formare profesională a personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. *BiblioPolis*. Online. 2023, vol. 88, nr. 1, pp. 39-56. Disponibil: <https://bibliopolis.hasdeu.md/index.php/bibliopolis/article/view/980> [citat 26.06.2024].
11. VAN VULPEN, Erik. *ADDIE Model Explained: All You Need to Know*. Online. (April 06, 2023). Academy of Innovative HR. Disponibil: <https://www.aihr.com/blog/addie-model/> [citat 26.06.2024].

CZU 821.133.1.09=135.1

IMAGO PESTIS: ALBERT CAMUS ÎN CĂUTAREA NOULUI UMANISM

Elena PRUS, prof. univ. dr. hab.

Abstract: In the transparent allegory from Camus's novel *The Plague*, a symbolic epidemic has taken the place of evil, which has multiple faces (war, occupation, the concentration camp universe, tyranny, and the terror of authoritarian systems). However, the plague also personifies the absurd, which is, in Camus's vision, the essence of existence. Beyond the everyday premises of the epidemic, those of a metaphysical nature (trivial existence, moral decline, nonsense and absurdity of urban life) one can also be decoded, to which the Camus's characters respond through action and solidarity. The city of Oran, engulfed by the plague and isolated from the world, is an image of occupied France, but wider – the symbol of Earth, of the wandering and tiny planet, where the consciousness of man faced with the evidence of the absurd appeared. The end of the novel calls for vigilance, imperatively necessary in the face of the inability to overcome evil once and for all. The Nobel Prize awarded to Camus in 1957 crowned a work that brings to light problems that are still posed to human consciousness today.

Keywords: Albert Camus, Nobel Prize, *Imago pestis*, *The Plague*, new humanism.

Rezumat: În alegoria transparentă din romanul *Ciuma* al lui Camus o epidemie simbolică a luat locul răului, care are fețe multiple (războiul, ocupația, universul concentraționar, tirania și teroarea sistemelor autoritare). Dar ciuma mai personifică și absurdul, care constituie, în viziunea lui Camus, esența existenței. Dincolo de premisele de natură cotidiană ale epidemiei, se pot decoda și cele de natură metafizică (existența trivială, declinul moral, non-sensul și absurditatea vieții orașenilor), cărora personajele camusiene